

DET KONGELIGE
FORSVARSDEPARTEMENT

Finansdepartementet
postmottak@fin.dep.no

Tidl. ref.
12/2667 SL MSR/KR

Vår ref.
2014/01348-5/FD V 3/SEJ

Dato 06 JUL 2015

HØRING - NY FOLKEREKISTERLOV

Forsvarsdepartementet (FD) viser til Finansdepartementets (FIN) brev av 27. mars 2015 vedrørende høring – forslag til ny folkeregisterlov.

FD har følgende merknader til høringen.

1. Utlevering av folkeregisteropplysninger

Når det gjelder utlevering av opplysninger fra folkeregisteret, oppstiller forslag til ny folkeregisterlov § 10-1 andre ledd, unntak fra vilkår om identifikasjon når offentlige myndigheter trenger opplysninger for å ivareta en lovpålagt oppgave. Dette innebærer at det kan gjøres rene uttrekk fra registeret.

FD forutsetter at unntaket fra identifikasjon i § 10-1 andre ledd, vil omfatte innkalling til verneplikt, repetisjonsøvelser og Heimevernet. Det vises i den forbindelse til høringsnotatet side 51, hvor FIN vurderer at «bestemmelsen sikrer at myndighetene kan få utlevert opplysninger som er nødvendige for eksempel i forbindelse med utsendelse av informasjon om skolestart, valg, verneplikt etc.»

Vernepliktsloven § 46 oppstiller hjemmel for utlevering av opplysninger: «Til bruk for utskrivning, rulleføring og innkalling til tjeneste plikter offentlige myndigheter og tjenestemenn, arbeidsgivere og fartøysførere, bestyrere og private læresteder, ungdomshjem og sykehus, prester og forstandere i trossamfunn uten betaling å gi opplysninger, oppgaver og attestasjoner angående menn og kvinner mellom 17 og 45 år som er knyttet til dem eller registrert hos dem.» Denne bestemmelsen får tilsvarende anvendelse for innkalling til tjeneste i Heimevernet i henhold til heimevernloven § 29.

FD forutsetter at denne bestemmelsen gir tilstrekkelig hjemmel for å innhente opplysninger fra folkeregisteret.

2. Utlevering av taushetsbelagte opplysninger og graderte opplysninger etter Beskyttelsesinstruksen

Ved sikkerhetsklarering av personer gir sikkerhetsloven § 20 hjemmel til «gjennomføring av personkontroll». Personkontroll omfatter etter sikkerhetsloven § 20 fjerde ledd, avlesing av relevante offentlige registre. Registeransvarlig plikter å utlevere registeropplysninger uten hinder av taushetsplikt. Hjemmelen til å få utlevert opplysninger fra folkeregisteret, fremgår av forskrift om personellsikkerhet § 3-4.

FD forutsetter at dette er tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag til å få utlevert taushetsbelagte opplysninger fra folkeregisteret.

I forslag til ny folkeregisterlov § 10-4 fremgår det at «registrerte opplysninger som er gradert i medhold av Beskyttelsesinstruksen, skal sperres og ikke utleveres». FD viser til høringsnotatet side 52, hvor det fremgår at forslag til ny § 10-4 viderefører folkeregisterforskriften § 9-5. For å kunne gjennomføre sikkerhetsklareringer av en person vil det også være behov for å innhente graderte opplysninger i henhold til Beskyttelsesinstruksen fra folkeregisteret. FD forutsetter etter dette at forslag til ny § 10-4 ikke medfører en utvidelse av hvilke graderte opplysninger etter Beskyttelsesinstruksen som skal sperres og således ikke utleveres, enn det som i dag følger av folkeregisterforskriften § 9-5.

3. Regulering av utlendinger i Norge under folkerettslig bindende avtale

Det må avklares hvordan folkeregisterloven skal forholde seg til utlendinger som oppholder seg i Norge under en folkerettslig bindende avtale som regulerer deres status, herunder deres registreringsplikt. Eksempelvis er tjenestemenn i henhold til NATO Status of Forces Agreement (NATO SOFA) art III paragraf 1 pliktig til å følge de regler som en mottakerstat (Norge) stiller med hensyn til innreise og utreise. De plikter imidlertid ikke å undergi seg mottakerstatens ordinære regler om immigrasjonskontroll av fremmede staters borgere. Tjenestemenn skal ikke anses å ha rettigheter til permanent bosetting i landet. Lempelsene gjelder kun for den tid tjenesten varer.

Personer med lovlig opphold i Norge kan bli registrert i folkeregisteret uten at dette knyttes til bosted. I henhold til lov om folkeregistrering § 1 annet ledd «føres et sentralt register over de personer som er eller har vært bosatt i Norge og for andre som det er fastsatt fødselsnummer eller D-nummer for». Norsk lovgivning beskriver en rekke steder rettigheter knyttet til registrert bosted. Til grunn for forståelsen om hvor man er bosatt ligger normalt folkeregistrering (fødselsnummer). Vi forstår det slik at det kan være ulik oppfatning av bostedsbegrepet. Etter norsk rett regnes ikke utenlandsk personell tilknyttet NATO som bosatt i Norge. Slike personers hustrusmedlemmer

regnes heller ikke som bosatt i Norge, med mindre de er norske statsborgere. Denne persongruppen har likevel adgang til å la seg registrere ved å søke om D-nummer dersom oppholdet varer mindre enn seks måneder, og fødselsnummer dersom oppholdet er ment å vare mer enn seks måneder. På mange områder stilles det krav til registrering med D-nummer for å kunne motta en tjeneste, for eksempel for å kunne opprette bankforbindelse.

FD mener denne gruppen personell bør omhandles i folkeregisterloven.

En annen problemstilling som gjelder denne gruppen er behov for opplysninger fra folkeregisteret ved gjennomføringen av tilmeldingsoppgave. FD er tilmeldingsmyndighet for utenlandske militære og deres familier. FD kan dermed ha behov for tilgang på opplysninger om denne personellgruppen for å kunne gjennomføre sin tilmeldingsoppgave.

Med hilsen

for *Flanne Beyn-Bey*
Severin Vikanes (e.f.)
avdelingsdirektør

Stine Engelberth Johansen
Stine Engelberth Johansen
rådgiver

Kopi: FD II 5
Nasjonal sikkerhetsmyndighet